

Alcúdia va acollir el passat mes d'octubre dos-cents cinquanta membres de la Federació Europea de Parcs Naturals, que durant quatre dies analitzaren els efectes de la pressió humana sobre els espais protegits. La inauguració va ser presidida per la ministra de Medi Ambient, Isabel Tocino.

Europarc 98: "La conservació dels parcs ha de ser compatible amb el turisme"

sobre els espais protegits extremin el control i, a més a més, elaborin plans per contrarestar la pressió humana, ja sigui delimitant les àrees, segons la seva importància científica, bé eixamplant l'àrea d'influència dels parcs, ja que molts dels visitants només cerquen esplaïar-se amb el contacte amb la naturalesa.

En aquest sentit, la ministra de Medi Ambient, que inaugurarà les jornades, havia afirmat que "a la llarga, cap model de desenvolupament no pot afavorir l'economia si va contra la naturalesa", una afirmació que va acompanyar d'una reivindicació de la qual, sens dubte, els ecologistes illencs varen prendre bona nota. Isabel Tocino va demanar que s'aturin les destrosses a la costa balear. La ministra va fer-se ressò de la polèmica sobre la contenció urbanística i, en particular, va elogiar les moratòries turística i urbanística del Govern balear, així com la Llei d'espais naturals. Sobre la LEN va dir que "és un exemple per a altres territoris". Isabel Tocino destacà que el 45% del territori balear és protegit, la qual cosa va ser corroborada pel president Matas que convidà els reunits a trobar el punt d'equilibri entre la conservació dels valors ecològics i l'accés públic dels visitants.

L'ALBUFERA COM EXEMPLE

Com hem dit, Europarc '98 va centrar els seus debats en la conservació de la natura protegida i en les mesures adients per evitar que la pressió turística faci malbé els parcs. Reflexió per a la qual l'exemple de s'Albufera de Mallorca és eloqüent. En deu anys ha passat de ser un espai posat en perill per la pressió urbanística a ser un parc natural que rep més de cent mil visitants anuals i on, malgrat tot, ha proliferat la vida silvestre i on s'han introduït importants millores com és la transformació de l'antiga fàbrica de paper en centre d'acollida. En aquest sentit, la resposta al segon interrogant - la pressió turística - ve condicionada per la mateixa realitat. Avui és impossible dissociar l'existència de s'Albufera de la zona turística que l'envolta, fins al punt que la gran majoria dels visitants són alemanys o britànics. Però s'ha de tenir en compte que el mateix èxit del parc ha incrementat les seves necessitats i, per això, les reclamacions fetes pels ecologistes,

com es va dir a Alcúdia, no poden ser oblidades. Ningú no sap quin és el límit possible de visitants per garantir l'equilibri, però sí se sap que una bona gestió de la natura exigeix cada pic més dotació pressupostària per ampliar el nombre de parcs o per delimitar millor les seves funcions, inclosa la determinació de les àrees que hagin de ser restringides al públic. Al cap i a la fi, un parc és, preferentment, un refugi natural i només en segon terme una probable atracció turística.

És per això, per la prioritat de la natura, que Europa recomana una planificació global en la qual els parcs naturals siguin només una peça dins d'una adequada política de conservació de la naturalesa i, per extensió, de l'orde-

Els responsables dels parcs europeus, a Alcúdia.

La celebració a Alcúdia de l'Europarc 98, l'associació que agrupa els parcs naturals europeus, ha servit per posar sobre la taula una ja vella qüestió: quin és el punt d'equilibri entre el turisme i la conservació de la natura?, i, quin és el paper que han de jugar els espais protegits en el context d'una societat abocada al monocultiu turístic?

Durant quatre dies d'octubre dos-cents cinquanta representants de la Federació Europea de Parcs Naturals varen tractar de donar una resposta i, finalment, varen concloure que "els espais naturals s'han d'obrir al públic, a pesar dels problemes de conservació que genera l'afluència de visitants". En aquest sentit Europarc demanà que els estats o els organismes que tinguin responsabilitats

nament territorial. La ministra va recordar oportunament l'existència de la Llei d'espais naturals que, malgrat tot, ha prestigiat la societat balear davant tot el món. En aquest sentit, els representants illencs a Europarc destacaren que el principal repte és, precisament, saber compaginar el turisme de masses, al qual les Balears difícilment poden renunciar, amb la preservació de la naturalesa i, d'una manera molt especial, d'un paisatge que du més de trenta anys de maltractaments.

UN CONGRÉS OPORTÚ

L'Europarc celebrat a Mallorca ha estat molt oportú. No podia ser un més dels molts congressos que tenen lloc a l'illa, sinó que havia d'implicar un compromís del Govern per incrementar els pressuposts de conservació de la naturalesa. De fet, poques setmanes després de la seva celebració, el conseller de Medi Ambient i batle d'Alcúdia, Miquel Ramis, anuncià la declaració de s'Albufereta, cinc-centes hectàrees situades just darrere del complex hotel·ler on va tenir lloc la reunió, com a Parc Natural, el cinquè de les Balears. En aquests moments, doncs, la Comunitat Autònoma de les Illes Balears compta amb un Parc Nacio-

nal (Cabrera) i cinc parcs naturals (s'Albufera, s'Albufereta, sa Dragonera, Mondragó i s'Albufera des Grau) i una reserva natural (ses Salines d'Eivissa i Formentera), que inclouen un total aproximat de setze mil hectàrees.

Europarc reuneix dos-cents cinquanta parcs, inclosos parcs nacionals, parcs naturals i reserves de la biosfera de trenta-tres estats europeus. És una organització paneuropea independent, fundada fa vint anys. La seva seu central és a Grafenau (Alemanya) -europarc@t-online.de- i compta amb secretaries estatals a la major part dels estats membres. A Espanya és al Centre de Recerca Ambiental "Fernando González Bernáldez", a Soto del Real (Madrid), cifgb@eucmax.sim.ucm.es.

Ningú no sap quin és el límit possible de visitants per garantir l'equilibri, però sí se sap que una bona gestió de la natura exigeix cada pic més dotació pressupostària per ampliar el nombre de parcs o per delimitar millor les seves funcions, inclosa la determinació de les àrees que hagin de ser restringides al públic.

S'Albufereta, cinquè Parc Natural de les Balears

El Consell de Govern del passat sis de novembre va aprovar iniciar els tràmits per a la conversió de s'Albufereta en Parc Natural, el que farà cinc de les Balears. Es tracta d'una extensió de cinc-centes hectàrees de característiques molt similars a les de s'Albufera de Mallorca, tres vegades major, que va ser el primer Parc de les Illes. D'aquesta manera el procés que va ser iniciat fa ara cinc anys per l'Ajuntament d'Alcúdia quan sol·licità la declaració, entra en la fase definitiva. En aquell moment el Govern ja va respondre favorablement i, a l'Avanç de les Directrius Territorials, s'aconseïa incrementar la protecció de s'Albufereta més enllà de la LEN.

L'objectiu del parc, segons va dir el conseller de Medi Ambient, és "preservar, conservar i millorar la segona zona humida més important de Mallorca". En aquest sentit es promourà un ús compartit entre la conservació i les visites turístiques i educatives, tal com ja es fa a s'Albufera. Fins ara s'Albufereta de Pollença (rep aquest nom perquè vessa les aigües a la badia de Pollença, tot i que pertany en gran part al terme municipal d'Alcúdia) ha estat aprofitada com a zona de caça i, en menor mesura, per a l'explotació ramadera.

El GOB ha felicitat el Govern per la declaració, que considera essencial per a la protecció de les zones humides de Mallorca i, per això, ha demanat que es prohibeixi la caça dins dels seus límits. Per la seva part, el conseller de Medi Ambient i batle d'Alcúdia, Miquel Ramis, ha informat que negociarà amb els propietaris l'adquisició pública del nou parc tot i que, segons va dir, "la propietat privada és compatible amb el parc".

